

Briselē, 31.3.2020.
COM(2020) 117 final

2020/0046 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Parīzes saprašanās memoranda par
ostas valsts kontroli Ostas valsts kontroles komitejā**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kura Savienības vārdā jāieņem Parīzes Saprašanās memoranda par ostas valsts kontroli Ostas valsts kontroles komitejā saistībā ar paredzēto tādu lēmumu pieņemšanu, kas vajadzīgi ES ostas valsts kontroles režīma pareizai darbībai, kā izklāstīts Direktīvā 2009/16/EK¹.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Parīzes Saprašanās memorands par ostas valsts kontroli

Parīzes Saprašanās memorandā ("Parīzes SM") ir paredzēts starptautisks inspekcijas režīms, ko ārvalstu kuģiem citu valstu ostās veic ostas valsts kontroles inspektori nolūkā verificēt, vai uz kuģa esošā kapteiņa, virsnieku un apkalpes kompetence, kuģa un tā aprīkojuma stāvoklis atbilst starptautisko konvenciju prasībām un vai kuģa apkalpe ir nokomplektēta un kuģis tiek ekspluatēts saskaņā ar piemērojamām starptautiskajām tiesībām. Parīzes SM tika parakstīts 1982. gada 26. janvārī.

Direktīva 2009/16/EK (ar grozījumiem) ietver Parīzes SM procedūras un instrumentus. Parīzes SM dalībnieces ir visas ES dalībvalstis, kurām ir jūras ostas², kā arī Kanāda, Krievija, Islande un Norvēģija. Eiropas Savienība nav Parīzes SM dalībniece.

2.2. Parīzes SM Ostas valsts kontroles komitejas paredzētais akts

Lai ostas valsts kontrole Savienībā darbotos, katru gadu Parīzes SM kontekstā ir jāpieņem vairāki lēmumi. Šie lēmumi tiek pieņemti vienprātīgi ikgadējā Ostas valsts kontroles komitejas ("OVKK") sanāksmē, kas notiek katra gada maijā. Saskaņā ar Direktīvu 2009/16/EK lēmumi, ko pieņem Parīzes SM attiecīgā kompetentā struktūra, kļūst saistoši ES dalībvalstīm.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 9. punktu nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem starptautiskās organizācijās, tādās kā Parīzes SM, ja tās ir tiesīgas pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, ir jāpieņem ar Padomes lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma.

Padomes 2016. gada Lēmumā (ES) 2016/381³ ir izklāstīta nostāja, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem OVKK attiecībā uz 2016.–2019. gada laikposmu. Padomes lēmums tika

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/16/EK (2009. gada 23. aprīlis) par ostas valsts kontroli (OV L 131, 28.5.2009., 57. lpp.).

² Apvienotā Karaliste, Beļģija, Dānija, Francija, Grieķija, Itālija, Īrija, Nīderlande, Portugāle, Somija, Spānija un Vācija memorandam pievienojās 1982. gada 26. janvārī. Bulgārija memorandam pievienojās 2007. gada 10. maijā. Horvātija memorandam pievienojās 1996. gada 8. novembrī. Kipra memorandam pievienojās 2006. gada 12. maijā. Igaunija memorandam pievienojās 2005. gada 12. maijā, Latvija memorandam pievienojās 2005. gada 12. maijā. Lietuva memorandam pievienojās 2006. gada 12. maijā. Malta memorandam pievienojās 2006. gada 12. maijā. Polija memorandam pievienojās 1991. gada 27. novembrī. Rumānija memorandam pievienojās 2007. gada 10. maijā. Slovēnija memorandam pievienojās 2003. gada 15. maijā.

izveidots saskaņā ar divpakāpju pieeju. Pašā lēmumā ir izklāstīti Savienības nostājas vadošie principi un orientējošie norādījumi vairākiem gadiem. Tos pielāgo katrai ikgadējai OVKK sanāksmei ar Komisijas neoficiāliem dokumentiem, kas jāapspriež Padomes Kuģniecības jautājumu darba grupā. Šā priekšlikuma mērķis ir noteikt Savienības nostāju OVKK attiecībā uz 2020.–2024. gada laikposmu.

Attiecībā uz šo priekšlikumu paredzētā pieeja ir saistīta ar Parīzes SM lēmumu pieņemšanas procesa īpatnībām. Parīzes SM iekšējie noteikumi tās dalībniecēm un darba grupām, kam uzticēts izstrādāt vadlīnijas un instrukcijas, nosaka, ka visu dokumentu pēdējais iesniegšanas termiņš ir sešas nedēļas pirms OVKK sanāksmes. Tikai tajā brīdī visi dokumenti ir pieejami un Komisija var sākt savu analīzi nolūkā sagatavot priekšlikumu par saskaņotu Savienības nostāju saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu; šis priekšlikums pēc tam ir jāpieņem Padomei. Tā kā analīzei, Komisijas priekšlikuma sagatavošanai un tā pieņemšanai Padomē atvēlētais laiks ir īss, Savienības nostājas ikgadējās precizēšanas process ir izklāstīts 2. pielikumā.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

LESD 218. panta 9. punktu piemēro neatkarīgi no tā, vai Savienība ir attiecīgās struktūras dalībniece vai nolīguma puse⁴.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁵.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Parīzes SM ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu.

Akts, ko Parīzes SM tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais akts var būtiski ietekmēt ES tiesību aktu saturu, proti, Direktīvu 2009/16/EK par ostas valsts kontroli, jo Parīzes SM OVKK pieņem vairākus lēmumus; lai direktīva darbotos pareizi, tie ir jāpieņem katru gadu.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu. Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

³ Padomes Lēmums (ES) 2016/381 (2016. gada 14. marts) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāpieņem Parīzes Saprašanās memoranda par ostas valsts kontroli Ostas valsts kontroles komitejā (OV L 72, 17.3.2016., 53. lpp.).

⁴ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64. punkts.

⁵ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz transportu. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir 100. panta 2. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 100. panta 2. punktam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Parīzes saprašanās memoranda par ostas valsts kontroli Ostas valsts kontroles komitejā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Saprašanās memorands par ostas valsts kontroli ("Parīzes SM") tika parakstīts 1982. gada 26. janvārī Parīzē un stājās spēkā 1982. gada 1. jūlijā. Saskaņā ar Parīzes SM 8.1. daļu grozījumus tajā var ierosināt ikviena jūras administrācija. Turklāt saskaņā ar Parīzes SM 7.1. daļas noteikumiem Ostas valsts kontroles komitejā ("OVKK") ir pa vienam pārstāvim no katras jūras administrācijas un Komisijas, un tai ir 7.3. daļā noteiktās pilnvaras. Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem OVKK, jo Parīzes SM kompetentās struktūras pieņemtie lēmumi attiecas uz Savienības tiesisko regulējumu, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/16/EK⁶.
- (2) Direktīvā 2009/16/EK ir noteikts Savienības ostas valsts kontroles juridiskais režīms, kā arī pārformulēti un pastiprināti iepriekšējie ES tiesību akti, kuri šajā jomā ir ieviesti kopš 1995. gada. Savienības juridiskā režīma pamatā ir Parīzes Saprašanās memoranda par ostas valsts kontroli jau esošā struktūra – starptautiska organizācija, kas izveidota 1982. gadā. Attiecībā uz dalībvalstīm Direktīva 2009/16/EK efektīvi saskaņo Parīzes SM procedūras, instrumentus un darbu ar Savienības tiesību aktu darbības jomu.
- (3) Parīzes SM OVKK sanāksmes notiek katru gadu, un tajās lemj par vairākiem darba kārtības punktiem, kas vajadzīgi Direktīvas 2009/16/EK darbībai.
- (4) Parīzes SM iekšējie noteikumi tās dalībniecēm un darba grupām, kam uzticēts izstrādāt vadlīnijas un instrukcijas, nosaka, ka visu dokumentu pēdējais iesniegšanas termiņš ir sešas nedēļas pirms OVKK sanāksmes. Tikai tajā brīdī visi dokumenti ir pieejami un Komisija var sākt savu analīzi nolūkā sagatavot priekšlikumu par saskaņotu Savienības nostāju saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu. Tā kā laiks, kas pieejams šai analīzei un priekšlikuma pieņemšanai, ir īss, ir jānosaka Savienības nostājas vadošie principi un orientējošie norādījumi vairākiem gadiem, kā arī satvars Savienības nostājas ikgadējai precizēšanai.
- (5) Šim lēmumam būtu jāaptver laikposms no 2020. līdz 2024. gadam.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/16/EK (2009. gada 23. aprīlis) par ostas valsts kontroli (OV L 131, 28.5.2009., 57. lpp.).

- (6) Savienības nostāja, rīkojoties kopīgi, ir jāpauž tām Savienības dalībvalstīm, kuras ir Parīzes SM OVKK locekles,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Parīzes Saprašanās memoranda par ostas valsts kontroli ("Parīzes SM") Ostas valsts kontroles komitejas ("OVKK") gadskārtējā sanāksmē, ir izklāstīta šā lēmuma I pielikumā.

2. pants

Kārtība, kādā ik gadu precizējama nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Parīzes SM OVKK gadskārtējās sanāksmēs, ir izklāstīta šā lēmuma II pielikumā.

3. pants

Šā lēmuma 1. pantā minēto nostāju Padome pēc Komisijas priekšlikuma novērtē un vajadzības gadījumā pārskata vēlākais līdz Parīzes SM OVKK gadskārtējai sanāksmei 2024. gadā.

4. pants

Šā lēmuma 1. pantā minēto nostāju, rīkojoties kopīgi, pauž Savienības dalībvalstis, kuras ir Parīzes SM OVKK locekles.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*